

Univeristatea Babeş-Bolyai
Facultatea de Istorie și Filosofie
Catedra de Istorie Medievala si Istoriografie
Profesor-Documentarist

CURSUL
SOCIOLOGIA LECTURII
CODUL: HBR 1230

I. Informații generale despre curs, seminar, lucrare practică sau laborator

Titlul disciplinei: SOCIOLOGIA LECTURII

Codul: HBR 1230

Numărul de credite: 6

Locul de desfășurare: Biblioteca Centrală Universitară, Sala 88

Programarea în orar a activităților: conform orarului stabilit cu cursanții

II. Informații despre titularul de curs, seminar, lucrare practică sau laborator

Nume, titlul științific: ILIȘ FLORINA LILIANA, doctor în filologie

Informații de contact (adresă e-mail, eventual nr. de telefon): ilis@bcucluj.ro, tel: 0745-336756

Ore de audiență:

III. Descrierea disciplinei:

Cursul de sociologia lecturii a fost structurat pe două nivele de aprofundare a fenomenului lecturii, avându-se în vedere atât complexitatea actului lecturii cât și istoricitatea acestuia. În prima parte a cursului, lectura este analizată dintr-o perspectivă heremeneutică, ceea ce presupune definirea acesteia ca act de comunicare între cei doi poli principali, emiterea și receptarea. Definirea tipurilor de lectori, precum și evidențierea unor modele de lecură, furnizează studentului în biblioteconomie o perspectivă teoretică asupra actului de lectură care se desfășoară în spațiul bibliotecii. Partea a doua a cursului, privește lectura dintr-o perspectivă sociologică, încercându-se descrierea cât mai exactă a metodologiei de studiere a lecturii avându-se în vedere diversitatea tipurilor de bibliotecă. Etapele cercetării sociologice, cu aplicații precise pe categorii specifice, precum și definirea principalelor metode de investigare, ancheta și chestionarul, sunt temele care conturează viziunea sociologică asupra lecturii. Exercițiile practice care însoțesc dobândirea fundamentelor teoretice de studiere a lecturii au în vedere însușirea cât mai precisă a metodologiei de aprofundare sociologică a fenomenului lecturii.

IV. Bibliografia obligatorie:

1. Chelcea, Septimiu, *Chestionarul în investigația sociologică*, Edit. Științifică și Enciclopedică, București, 1977.
2. Cornea, Paul, *Introducere în teoria lecturii*, Edit. Polirom, Iași, 1998.
3. Corti, Maria, *Principiile comunicării literare*, Edit. Univers, București, 1981.
4. Escarpit, Robert, *De la sociologia literaturii la teoria comunicării*, Edit. Științifică și Enciclopedică, București, 1980.
5. Rotariu, Traian ; Iluț, Petru, *Ancheta sociologică și sondajul de opinie*, Edit. Polirom, Iași, 1997
6. Rotariu, Traian, *Curs de metode și tehnici de cercetare sociologică*, Cluj-Napoca, 1994
7. Barthes, Roland, *Plăcerea textului*, Edit. Echinoc, Cluj-Napoca, 1994.
8. Bellenger, Lionel, *Les Méthodes de lecture*, Paris: Presses Universitaires de France, 1978.
9. Iosifescu, Silvan, *Construcție și lectură*, Edit. Univers, București, 1970.
10. Mauger, Gerard; Poliak, Claude F.; Pudal, Bernard, *Histoires de lecteurs*, Paris: Nathan, 1999.

V. Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei:
[calculator, video proiector, spațiu – asigurate de Biblioteca Centrală Universitară].

VI. Planificarea /Calendarul întâlnirilor și a verificărilor/examinărilor intermediare:

Tematici:

1. Ce este lectura ? Identități și diferențe. Definiții

Concepte de bază: Lectura, Etimologia cuvântului, Lectura ca model

Bibliografie:

1. Ralph C. Staiger, *Les chemins de la lecture*, Unesco, 1979, pp. 15-25
2. Lionel Bellenger, *Les Méthodes de lecture*, Paris: Presses Universitaires de France, 1978, pp. 5-35
3. Paul Ricoeur, *Eseuri de hermeneutică*, București: Ed. Humanitas, pp. 111-132

Prezentare referat

2. Actul de comunicare standard. Emițător-Mesaj-Destinatar

Concepte de bază: Actul de comunicare, Emițător, Mesaj, Destinatar

Bibliografie:

1. Umberto Eco, *Lector in fabula*, București: Univers, 1991, pp. 80-101

Prezentare referat

3. Tipuri de lector

Concepte de bază: Lector prim, Lector vizat, Lector prezumtiv, Lector virtual, Lector înscris, Lector real, Lector avizat

Bibliografie:

1. Silvia Popa, *Comunicare și bibliotecă*, Brașov: Tipografia Universității Transilvania, 2002, pp. 139-145
2. Paul Cornea, *Introducere în teoria lecturii*, Iași: Polirom, 1998, p. 58-73
3. Gerard Mauger, Claude F. Poliak, Bernard Pudal, *Histoires de lecteurs*, Paris: Nathan, 1999, pp. 375-393

Prezentare referat

4. Tipuri de lectură

Concepte de bază: Lectura liniară, Lectura receptivă, Lectura literară, Lectura informativă-globală, Lectura exploratorie, Lectura de cercetare, Lectura rapidă

Bibliografie:

1. Paul Cornea, *Introducere în teoria lecturii*, Iași: Polirom, 1998, pp. 116-122
2. Lionel Bellenger, *Les Méthodes de lecture*, Paris: Presses Universitaires de France, 1978, pp. 98-125

Prezentare referat

5. Modele de lectură

Concepte de bază: Modele de lectură, Prelectura, Percepția, Comprehensiunea, Confruntarea și evaluarea, Asimilarea

Bibliografie:

1. Paul Cornea, *Introducere în teoria lecturii*, Iași: Polirom, 1998, pp. 122-127
2. Umberto Eco, *Limitele interpretării*, Constanța: Ed. Pontica, 1996.

Prezentare referat

6. Noțiuni generale ale cercetării în sociologia lecturii

Concepte de bază: Metodele cercetării sociologice, Observația, Interviu, Ancheta, Analiza documentelor, Experimentul

Bibliografie:

1. Traian Rotariu, *Curs de metode și tehnici de cercetare sociologică*, Cluj-Napoca, 1994, pp. 5-28.

Prezentare referat

7. Etapele cercetării sociologice

Concepte de bază: Pregătirea cercetării, Culegerea informației, Valorificarea informației

Bibliografie:

2. Traian Rotariu, *Curs de metode și tehnici de cercetare sociologică*, Cluj-Napoca, 1994, pp.28-54.

Prezentare referat

8. Metode de investigare. Principii

Concepte de bază: Tehnici de cercetare sociologică

Bibliografie:

3. T Rotariu, P. Iluț, *Ancheta sociologică și sondajul de opinie. Teorie și practică*, Iași: Polirom, 2001, pp. 44-71

Prezentare referat

9. Metode de investigare : Ancheta. Chestionarul

Concepte de bază: Ancheta, Chestionarul

Bibliografie:

4. T Rotariu, P. Iluț, *Ancheta sociologică și sondajul de opinie. Teorie și practică*, Iași: Polirom, 2001, pp. 71-94
5. Traian Rotariu, *Curs de metode și tehnici de cercetare sociologică*, Cluj-Napoca, 1994, pp. 81-110

Prezentare referat

10. Aplicații practice. Lectura și biblioteca

Concepte de bază: Lectura și biblioteca

Bibliografie:

6. Maria Moldoveanu, *Preliminarii la o diagnoză a lecturii publice. Carte, Lectură, Bibliotecă*, în ***Biblioteca***, nr. 3-4, pp. 30-32
7. Liviu Moscovici, Sergiu Frantiuc, *Statistică și bibliotecă. O evaluare a dinamicii lecturii publice*, în ***Biblioteca***, nr. 6-7-8, 1995, pp. 203-204

Prezentare referat

11. Chestionarul în bibliotecă. Tipuri de chestionare

Concepte de bază: Chestionarul, Tipuri de chestionare

Bibliografie:

8. Adriana Kiraly, *Lectura ca temă de cercetare sociologică, I*, în ***Biblioteca***, nr. 9-10, 1992, p. 21
9. idem, II, ***Biblioteca***, nr. 11-12, 1992, pp. 29-30
10. Valeria Salanki, *Studiu asupra utilizării Sălii Multimedia. BCU „Lucian Blaga”- Cluj-Napoca*, 2002

Prezentare referat

12. Discutarea chestionarelor. Practic

Întocmirea de către cursanți a unor chestionare având tematica Lectura și biblioteca în care își desfășoară activitatea.

13. Discutarea și analiza chestionarelor. Practic

**Întocmirea de către cursanți a unor chestionare având tematica
Lectura și biblioteca în care își desfășoară activitatea.**

14. Discutarea chestionarelor. Practic

**Întocmirea de către cursanți a unor chestionare având tematica
Lectura și biblioteca în care își desfășoară activitatea.**

Pentru fiecare întâlnire se prezintă de către cursanți referate pe diverse teme

VII.

Modul de evaluare: Elaborarea unui proiect (minim 20 pagini) pe o temă dată	60 %
Susținerea și dezbaterile proiectului	10 %
Lucrări de seminar	20%
Activitate de seminar	10%

VIII.

Prezență la seminar 75%

Recuperarea absențelor prin lucrări suplimentare de seminar

VII. Bibliografia opțională:

1. Balotă, Nicolae, *Arta lecturii*, Edit. Cartea Românească, București, 1978.
2. Barthes, Roland, *Plăcerea textului*, Edit. Echinoc, Cluj-Napoca, 1994.
3. Bellenger, Lionel, *Les Méthodes de lecture*, Paris: Presses Universitaires de France, 1978.
4. Iosifescu, Silviu, *Construcție și lectură*, Edit. Univers, București, 1970.
5. Iser, Wolfgang, *Actul lecturii. O teorie a efectului estetic*, Edit. Paralela 45, Pitești, 2006
6. Foucault, Michel, *Cuvintele și lucrurile*, Edit. Univers, București, 1996
7. Marino, Adrian, *Hermeneutica ideii de literatură*, Edit. Dacia, Cluj-Napoca, 1987.
8. Mauger, Gerard; Poliak, Claude F.; Pudal, Bernard, *Histoires de lecteurs*, Paris: Nathan, 1999.
9. Popa, Silvia, *Comunicare și biblioteca*, Brașov: Tipografia Universității Transilvania, 2002
10. Paul Ricoeur, *Eseuri de hermeneutică*, Edit. Humanitas, București, 1995.
11. Rotariu, Traian; Iluț, Petru, *Ancheta sociologică și sondajul de opinie. Teorie și practică*, Iași: Polirom, 2001.